

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у березні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Порядок перевірки суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог земельного законодавства
- Порядок оформлення, вручення (надсилання) приписів при порушенні земельного законодавства

Аграрне законодавство

- Критерії оцінки ступеня ризику провадження господарської діяльності у сільському господарстві
- Зміни порядку проведення атестації суб'єктів господарювання на право виробництва та реалізації насіння і садивного матеріалу
- Порядок підтвердження для ввезення в Україну насіння та садивного матеріалу для селекційних, дослідних робіт і експонування
- Розмір плати за послуги, які надаються бюджетними установами, з питань охорони прав на сорти рослин
- Розмір плати за послуги з питань ветеринарної медицини, що надаються на державному кордоні та транспорті
- Державний нагляд за дотриманням вимог технічного регламенту зернового складу

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у березні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Пропонується регламентувати порядок укладення нового договору оренди при переході права власності на нерухоме майно
- Мінімальний розмір орендної плати за сільськогосподарські землі: законодавчі пропозиції
- Пропонується припинити функціонування Державного земельного банку
- Пропозиції врегулювати порядок переоформлення земель колективної власності
- Пропозиції змінити методичний підхід експертної грошової оцінки земель, що відчужуються для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності
- Законодавча ініціатива спростити умови розробки документації із землеустрою та оцінки земель
- Пропонується спростити вимоги до встановлення меж земельних ділянок

Аграрне законодавство

- Пропозиції щодо дерегуляції ринку зерна

Державна підтримка

- Будівництво та реконструкція тепличних комплексів: законодавча ініціатива щодо компенсації частини витрат суб'єктам господарювання

Безпечність та якість продовольства

- Пропозиції заборонити використання пальмової олії та її фракцій у харчових продуктах

Податкове та митне законодавство

- Пропонуються зміни до порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання зернових культур

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у березні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Порядок перевірки суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог земельного законодавства

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку планування та здійснення контрольних заходів з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства» від 25.02.2013р. №132, зареєстрований в Мін'юсті 14.03.2013р. за №412/22944, набрав чинність 02.04.2013р.

Наказ затверджує порядок та визначає процедуру планування та здійснення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, які використовуються ними у процесі ведення господарської діяльності. Наказом передбачаються також організаційні заходи, які необхідно здійснити перед початком проведення перевірок, загальні вимоги до їх здійснення, а також вимоги до оформлення матеріалів за результатами проведених перевірок.

Порядок оформлення, вручення (надсилення) приписів при порушенні земельного законодавства

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про порядок оформлення, вручення (надсилення) приписів у разі виявлення порушень земельного законодавства» від 19.02.2013р. №104, зареєстрований в Мін'юсті 06.03.2013р. за №373/22905, набрав чинності 26.03.2013р.

Наказ затверджує порядок та встановлює процедуру оформлення, вручення (надсилення) приписів керівникам юридичних осіб та фізичним особам (у тому числі керівникам суб'єктів

господарювання та фізичним особам-підприємцям), які вчинили порушення земельного законодавства щодо використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, реєстрації приписів, здійснення контролю за виконанням приписів.

Наказ спрямований на забезпечення дотримання суб'єктами земельного законодавства щодо використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, а також притягнення винних осіб до відповідальності.

Аграрне законодавство

Критерії оцінки ступеня ризику провадження господарської діяльності у сільському господарстві

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність здійснення Державною інспекцією сільського господарства планових заходів державного нагляду (контролю)» від 06.03.2013р. № 191, набрав чинності 30.03.2013р.

Постановою встановлено такі критерії ступеня ризику від провадження господарської діяльності, як:

- критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, впливом на якісний стан земель та родючість ґрунтів;
- критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності із зберігання зерна та продуктів його переробки;
- критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері насінництва та розсадництва;
- критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з експлуатацією, обов'язковим технічним контролем, ідентифікацією та реалізацією машин, підготовкою трактористів-машиністів.

Залежно від ступеня ризику діяльності суб'єкта господарювання визначається періодичність

здійснення Державною інспекцією сільського господарства планових заходів державного нагляду (контролю).

Постанову розроблено з метою забезпечення дотримання та запобігання порушень суб'єктами господарювання вимог щодо проведення господарської діяльності.

Зміни порядку проведення атестації суб'єктів господарювання на право виробництва та реалізації насіння і садивного матеріалу

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку проведення атестації суб'єктів господарювання на право виробництва та реалізації насіння і садивного матеріалу, Положення про Державний реєстр виробників насіння і садивного матеріалу» від 20.02.2013 №115, зареєстрований в Мін'юсті 18.03.2013р. за №435/22967, набрав чинності 09.04.2013р.

Наказ розроблено з метою:

регламентації відповідно до інших положень діючого законодавства порядку проведення атестації суб'єктів господарювання для надання їм права на виробництво та реалізацію насіння та садівничого матеріалу;

внесення таких суб'єктів до Державного реєстру виробників насіння і садівничого матеріалу;

здійснення контролю за дотриманням ними вимог чинного законодавства з питань насінництва і розсадництва.

Порядок підтвердження для ввезення в Україну насіння та садивного матеріалу для селекційних, дослідних робіт і експонування

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку підтвердження для ввезення в Україну насіння і садивного матеріалу сортів рослин для селекційних, дослідних робіт і експонування» від 20.02.2013р. №116, зареєстрований в Мін'юсті 13.03.2013р. за №399/22931, набрав чинності 29.03.2013р.

Наказ розроблено з метою забезпечення належного використання відповідно до призначення насіння і садивного матеріалу, що ввозиться в Україну для селекційних, дослідних робіт і експонування.

Розмір плати за послуги, які надаються бюджетними установами, з питань охорони прав на сорти рослин

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про розміри плати за послуги, які надаються бюджетними установами, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, з питань охорони прав на сорти рослин» від 13.02.2013р. №96, зареєстровано в Мін'юсті 07.03.2013р. за №382/22914, набрав чинності 26.03.2013р.

Наказ встановлює розмір плати за проведення бюджетними установами, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, аналізу біохімічних і технологічних показників сільськогосподарських культур та продуктів їх переробки, аналізу посівної якості посівного матеріалу, молекулярно-генетичного аналізу сортів рослин та рослинного матеріалу, науково-технічної експертизи сортів рослин.

Розмір плати за послуги з питань ветеринарної медицини, що надаються на державному кордоні та транспорті

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про розміри плати за послуги, які надаються регіональними службами державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті і установами, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, з питань ветеринарної медицини» від 13.02.2013р. № 96, зареєстрований в Мін'юсті 07.03.2013р. за №381/22913, набрав чинності 26.03.2013р.

Наказ встановлює розмір плати за проведення лабораторних досліджень хвороб тварин та оцінки ветеринарно-санітарного стану продуктів тваринного походження, зокрема неїстівних,

кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води для тварин, а також здійснення періодичного контролю за показниками якості та безпечності, визначення ветеринарних препаратів методом імуноферментного аналізу, визначення ветеринарних препаратів радіоімуномним методом.

Державний нагляд за дотриманням вимог технічного регламенту зернового складу

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження переліку питань та уніфікованої форми акта перевірки для здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог технічного регламенту зернового складу у процесі зберігання зерна та продуктів його переробки» від 11.03.2013р. №83, зареєстрований в Мін'юсті за №280/22812, набрав чинності 29.03.2013 р.

Наказ затверджує перелік питань та встановлює порядок нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог технічного регламенту зернового складу у процесі зберігання зерна та продуктів його переробки, а також вимоги до ведення та оформлення складських документів на зерно та зачистки зерносховищ.

Наказ прийнято з метою контролю ефективності очищення зерна, стану та якості зерна та його зберігання.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у березні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Пропонується регламентувати порядок укладення нового договору оренди при переході права власності на нерухоме майно

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оренду землі» (щодо переходу права на оренду земельної ділянки, у разі

набуття права власності на житловий будинок, будівлю або споруду, які на ній розміщені) №2618, зареєстрований 22.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор - н/д Лунченко В.В.).

Метою законопроекту є усунення прогалин у законодавстві, яким врегульовано питання оренди землі, а також забезпечення правової дисципліни між суб'єктами орендних відносин.

Мінімальний розмір орендної плати за сільськогосподарські землі: законодавчі пропозиції

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення зрощувальних земель та розміру орендної плати) №2449, зареєстрований 01.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Опанасенко М. В., н/д Рибаків І. О.).

Законопроектом пропонується встановити, що мінімальний розмір річної орендної плати за користування земельною ділянкою сільськогосподарського призначення встановлюється у розмірі не менше 5% визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки та поступового збільшення цієї плати залежно від результатів господарської діяльності та фінансово-економічного стану орендаря. Пропонується також, що мінімальний розмір річної орендної плати за користування земельною ділянкою, що відносяться до категорії зрощуваних та/або потенційно зрощуваних земель сільськогосподарського призначення, встановлюється у розмірі не менше 7% визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки та поступового збільшення цієї плати залежно від результатів господарської діяльності та фінансово-економічного стану орендаря. Наслідками невиконання орендарем умов договору щодо сплати встановленого розміру орендної плати є припинення дії договору.

Законопроект спрямований на встановлення економічно обґрунтованої ставки річної орендної плати за землю, обов'язкову для всіх користувачів; забезпечення рівних умов для ведення сільськогосподарської діяльності.

Пропонується припинити функціонування Державного земельного банку

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо припинення функціонування Державного земельного банку) №2425, зареєстрований 01.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Яценюк А. П., н/д Петренко П. Д., н/д Кубів С. І., н/д Шкварилюк В. В., н/д Бурбак М. Ю.).

Ініціатори законопроекту вважають, що створення Державного земельного банку було передчасним та проведене з грубим порушенням Конституції та законів України; створення Державного земельного банку не виправдане і за тих підстав, що даний банк не реалізує покладені на нього функції щодо створення сприятливих умов для розвитку економіки та сільськогосподарства, функціонування ринку земель, підтримки вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника.

Проект розроблено з метою припинення діяльності публічного акціонерного товариства «Державний земельний банк», яке не виконує покладені на нього функції.

Пропозиції врегулювати порядок переоформлення земель колективної власності

Проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України щодо режиму земель колективної власності №2493, зареєстрований 07.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Кириленко І. Г., н/д Кравчук В. П.).

Законопроектом пропонується доповнити Земельний кодекс України нормами, які врегульовують питання щодо правового режиму земель колективної власності.

Проект Закону розроблено з метою встановлення законодавчого інструментарію для переоформлення права на землі колективної власності для юридичних осіб – спадкоємців колективних сільськогосподарських підприємств, а також на землі загального користування в садівницьких товариствах.

Пропозиції змінити методичний підхід експертної грошової оцінки земель, що відчужуються для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності

Проект Закону про внесення змін до статті 19 Закону України «Про оцінку земель» щодо зміни методичного підходу експертної грошової оцінки земельної ділянки №2610, зареєстрований 21.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Вознюк Ю. В.).

Законопроектом передбачається, що експертна грошова оцінка вільних від будівель та споруд земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, що проводиться у зв'язку з викупом цих земельних ділянок для суспільних потреб чи їх примусовим відчуженням з мотивів суспільної необхідності, проводиться на основі методичного підходу зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок, встановлених на день прийняття рішення про викуп таких земельних ділянок.

Законодавча ініціатива спростити умови розробки документації із землеустрою та оцінки земель

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов розроблення документації із землеустрою та оцінки земель на замовлення громадян та юридичних осіб №2642, зареєстрований 28.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Царьов О. А.).

Основною метою законопроекту є спрощення умов розроблення документації із землеустрою та оцінки земель на замовлення громадян та юридичних осіб шляхом виключення необхідності проведення державної експертизи такої документації.

Пропонується спростити вимоги до встановлення меж земельних ділянок

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення встановлення меж земельних ділянок №2653,

зареєстрований 28.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Царьов О. А.).

Проектом Закону пропонується відмінити для встановлення меж земельних ділянок «пластмасові кілки» вартістю близько 100 грн. кожен. Оскільки таким чином не забезпечується жодних гарантій щодо непорушності меж земельних ділянок («пластмасові кілки» можна знищити, перемістити тощо). Законопроектом передбачається також відміна вимоги про закріплення меж земельних ділянок за допомогою межових знаків єдиного зразка, постачальником яких є монопольний господарюючий суб'єкт. Пропонується встановити загальне правило, що спосіб встановлення (відновлення) меж земельних ділянок та закріплення їх межовими знаками обирається власниками земельних ділянок самостійно. Органи влади мають бути усунені від процесу виготовлення межових знаків та їх продажу за явно завищеними цінами учасникам земельних відносин.

Законопроект розроблений з тією метою, щоб скасувати зайві та застарілі механізми посвідчення меж земельних ділянок в натурі (на місцевості).

Аграрне законодавство

Пропозиції щодо дерегуляції ринку зерна

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (щодо дерегуляції ринку зерна) №2459, зареєстрований 05.03.2013р., опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Пилипенко В. П., н/д Бондар В.В., н/д Кулініч О. І.).

Законопроектом встановлюється безстрокова сертифікація послуг із зберігання зерна, що дозволяє спростити діяльність зернових складів, залишаючи при цьому у держави ефективні механізми контролю у формі анулювання сертифіката за умови недотримання суб'єктом стандартів та інших нормативних документів у сфері зберігання зерна та продуктів його переробки. Пропонується вимогу про обов'язкову сертифікацію поширити тільки на зерно та продукти його переробки, що повністю або частково придбаваються за кошти державного або місцевого бюджету або, якщо така вимога пе-

редбачена договором (контрактом), а також у разі ввезення зерна та продуктів його переробки на митну територію України. Проект Закону передбачає скорочення терміну, упродовж якого має бути прийняте рішення про видачу або відмову у видачі сертифіката до 10 днів.

Законопроект розроблений з метою досягнення оптимальної дерегуляції ринку зерна через спрощення механізму сертифікації послуг зі зберігання зерна та сертифікації якості зерна, а також узгодження між собою окремих норм законодавства у цій сфері.

Державна підтримка

Будівництво та реконструкція тепличних комплексів: законодавча ініціатива щодо компенсації частини витрат суб'єктам господарювання

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (щодо надання фінансової підтримки сільськогосподарським товаровиробникам, які провели будівництво або реконструкцію тепличних комплексів) №2619, зареєстрований 22.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор - н/д Лунченко В.В.).

Законопроектом пропонується передбачити серед інших видів державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників, надання останнім компенсації з боку держави у розмірі:

- 50% вартості будівництва та реконструкції тепличних комплексів для вирощування у закритому ґрунті овочів та розсади овочевих культур та грибів;
- до 50% вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів з кількістю великої рогатої худоби не менше 500 голів, свинюматок – не менше 1200 голів та птиці – не менше 1 мільйона голів;
- 30% вартості закупівлі техніки та обладнання для сільськогосподарського виробництва.

Безпечність та якість продовольства

Пропозиції заборонити використання пальмової олії та її фракцій у харчових продуктах

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» (щодо заборони використання пальмової олії та її фракцій при виробництві харчових продуктів) №2492, зареєстрований 07.03.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Балоба В. І.).

Проект Закону спрямований на забезпечення охорони здоров'я та життя людини шляхом заборони використання при виготовленні харчових продуктів пальмової олії та її фракцій як тих інгредієнтів, які можуть нанести шкоду здоров'ю людини.

Податкове та митне законодавство

Пропонуються зміни до порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання зернових культур

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання зернових та технічних культур) № 2478, зареєстрований 06.03.2013; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Табалов А.О.).

Законопроектом пропонується оподатковувати податком на додану вартість операції з постачання зернових та технічних культур.

Проект Закону розроблений з метою створення рівних умов оподаткування податком на додану вартість учасників ринку зерна в Україні.

Автор:

Олександр Поліводський
Юридична фірма "Софія", Київ
opolivodskyu@lawfirmsofiya.kiev.ua

Редакція та контакти:

Тарас Гагалюк, Фолькер Зассе
Німецько-український агрополітичний діалог (APD)
При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій (IER)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2356327
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de